

Mededeling aan het AB

Van	Dagelijks Bestuur	ID-nummer	WBL-1816763946-255
Portefeuillehouder	R. Sleijpen, A. Jansen		
Onderwerp	Stand van Zaken Energieneutraliteit en RES		
Datum vergadering	22 september 2021	Agendapunt nr.	5.4B

Middels deze mededeling wordt het AB geïnformeerd over de stand van zaken van de energieneutraliteit en de RES-en. **NB** De stand van zaken m.b.t. de RES-en is verzorgd door WL.

Uitgebreide toelichting op mededeling:

% Energieneutraliteit

In 2020 is het percentage energieneutraliteit van WL/WBL toegenomen van 37,9% naar 41,4% waarmee wordt voldaan aan de eis om in 2020 minimaal 40% van het energieverbruik zelf op te wekken. Het DB zal hierover middels het "Energiejaarverslag 2020" uitgebreid worden geïnformeerd.

Ontwikkelingen rekensystematiek

De energietransitie in Nederland is in volle ontwikkeling en dit raakt ook de rekensystematiek van de energieneutraliteit van de waterschappen. Momenteel worden waterschapsbreed actualisaties voorgesteld voor de rekensystematiek. De actualisaties die de grootste impact zullen hebben zijn o.a.:

- De grote afname van fossiel (primair) energieverbruik voor de productie van elektriciteit. In 2005 was 0,009 GigaJoule primaire (fossiele) energie nodig om 1 kWh (kilowattuur) elektriciteit op te wekken. In 2021 is dat 0,0054 (factor 1,7 lager). Deze sterke reductie is gerealiseerd door een grote verbetering van de energetische rendementen van de Nederlandse aardgas- en kolencentrales en doordat er in Nederland meer groene elektriciteit wordt opgewekt met biomassa-, wind- en zonne-energie t.o.v. 2005. Effect voor WBL: Zowel de inkoop alsook de eigen opwekking van elektriciteit, uitgedrukt in GigaJoules neemt af met een factor 1,7.
- Vanaf 2021 zal ook het brandstofverbruik van transport als energieverbruik worden meegeteld.

Na definitieve vaststelling zal e.e.a. worden toegepast voor de energierapportage over 2021. Naar verwachting heeft dit tot gevolg dat het % energieneutraliteit van WL/WBL toeneemt tot ordegrrootte 50% (exclusief droger Susteren *).

* conform de landelijke systematiek is dit percentage exclusief het energieverbruik in de slibeindverwerking. WBL heeft als één van de weinige waterschappen een eigen slibeindverwerking in de vorm van de slibdroger te Susteren. Het energieverbruik van deze slibdroger werd tot heden niet meegerekend. WBL wil het energieverbruik van de droger in de toekomst wel meetellen. Tevens wil WBL dan de levering van het energierijke gedroogd slib aan de cementindustrie op de energiebalans meetellen als zijnde duurzame energie doorgeleverd aan derden. Dit heeft aanvullend een positief effect op onze energieneutraliteit. Het exacte effect zal nader worden uitgewerkt in het kader van de slibstrategie.

Kosteninschatting energieneutraliteit

Het portfolio aan energiebronnen voor WBL zal waarschijnlijk bestaan uit zonnepanelen, windturbines, energie uit ons eigen slib en aquathermie. Een indicatieve kosteninschatting om geheel energieneutraal te worden is gebaseerd op het ervaringskental van zon fase 1 (ca €0,6 – 1,2 miljoen/%energieneutraliteit*) en varieert tussen 30 en 60 miljoen euro. E.e.a. is nog sterk afhankelijk van het toekomstige portfolio aan duurzame energiebronnen. Hierbij dient te worden opgemerkt dat de uitwerking van 'energie uit slib bij de slibeindverwerking' in het kader van de slibstrategie mogelijk een (zeer) gunstig effect op de te verwachten investeringen kan hebben.

Voor alle investeringen in eigen energieproductie geldt het uitgangspunt is dat er waarde wordt gecreëerd.

Huidige stand van zaken m.b.t. Zon-PV fase 2

In onderstaande tabel is per locatie de stand van zaken weergegeven.

Locatie	Algehele status	Opmerking
[naam rwzi]		
Roermond	Geen beperkingen.	Nog afhankelijk van verkrijgen SDE++.
Stein	Geen beperkingen.	Exacte layout van de zonnepanelen wordt nader uitgewerkt. Nog afhankelijk van verkrijgen SDE++.
Heugem	Afhankelijk van status vergunningen.	Afhankelijk van ecologisch onderzoek. Verzwaring netaansluiting is al aangevraagd.
Venlo	On Hold tot medio 2022	On hold vanwege mogelijke inzet gronden voor overige ontwikkelingen (o.a. Hessing). Uitstellen naar Zon fase 3?
Wijlre	On hold vanwege onzekerheid vergunning	Uitgebreid traject met omgevingstafel met gemeente vereist. Niet haalbaar voor SDE ronde in okt 21. Uitstellen naar Zon fase 3?
Gennep	Vervalt vanwege transportschaarste op net.	Mogelijk in toekomst wel realiseerbaar (Zon fase 3).
Weert	Vervalt vanwege transportschaarste op net.	Mogelijk in toekomst wel realiseerbaar (Zon fase 3).
Panheel	Vervalt vanwege transportschaarste op net.	Mogelijk in toekomst wel realiseerbaar (Zon fase 3).
Limmel	Locatie vervalt.	Noordelijk gelegen terrein vervalt vanwege de aanleg van een buffer door WL. Zuidelijk gelegen terrein vervalt i.v.m. strategische toekomstige inzet van het terrein voor zuiveringstechnische werken.
Meijel	Onlangs capaciteit op het net vrijgekomen. Vergunning-traject opgestart.	Locatie was vervallen i.v.m. transportschaarste op het net. Er is onlangs capaciteit vrijgekomen waardoor locatie alsnog mogelijk. Vergunning-traject is opgestart.
WL Loods Sittard	Status afhankelijk van planvorming renovatie dak en draagvermogen dak.	Mogelijk wordt op termijn het dak van de loods gerenoveerd. Aanbeveling zonnepanelen te plaatsen na dakrenovatie (omwille financiële haalbaarheid). Tevens check op draagvermogen dak.
WL Loods Horst	Status afhankelijk van planvorming renovatie dak en draagvermogen dak.	Idem loods Sittard.

Er is momenteel nog enige onzekerheid over een aantal locaties waardoor de omvang van het project nog kan wijzigen. Met name vanwege de schaarste op het elektriciteitsnet zijn een aantal locaties afgevallen. Voor alle locaties is er daarnaast de onzekerheid over het verkrijgen van de SDE subsidie. De SDE aanvragen kunnen okt/nov 2021 worden ingediend.

Postcoderoos Maastricht

De postcoderoosregeling is door de Rijksoverheid in 2020 vervangen voor de “regeling verlaagd tarief” en vervolgens in 2021 vervangen door de SCE-regeling (Subsidie Coöperatieve Energieopwekking). Toepassing is voor WBL onderzocht.

Het financieel voordeel van toepassing van de SCE regeling is met de huidige inzichten gering tot nihil.

- De voordelen van de SCE regeling hebben enkel effect op 1/4de deel van de zonnepanelen van rwzi Heugem en geen voordeel op de zonnepanelen op overige locaties.

Toepassing van de SCE (2021) regeling biedt derhalve onvoldoende meerwaarde.

Kansen voor energie uit slib.

Vanuit de slibstrategie zijn een aantal slibeindverwerkingsroutes in beeld waarmee grote stappen richting energieneutraliteit kunnen worden gezet. De slibeindverwerkingsroutes worden echter niet alleen beoordeeld op duurzaamheid (waaronder energie) maar ook op continuïteit, kosten en flexibiliteit. De slibstrategie is hierin leidend.

Na besluitvorming over de slibstrategie zullen de effecten worden meegenomen in de aanpak om energieneutraal te worden.

Groengasproductie rwzi Roermond

In het kader van de landelijke “routekaart groen gas” is er behoefte om duurzaam en schaars biogas op te waarderen tot hoogwaardig groengas. Voor WBL was dit aanleiding om te onderzoeken of het opwaarderen van biogas een gunstiger alternatief is dan de conventionele inzet van het biogas in WKK's. Voor de specifieke situatie op rwzi Roermond (waar als eerste de WKK's aan vervanging toe zijn) lijkt dit een kansrijk alternatief. Op deze rwzi kan mogelijk bijna 900.000 m3 groen gas worden geproduceerd en worden geleverd aan het net. De value case wordt opgesteld.

Kansen voor aquathermie voor Maastrichtse warmtenetten

In samenwerking met RVO (rijksdienst voor ondernemend Nederland), Ennatuurlijk BV (eigenaar van de 2 bestaande warmtenetten in Maastricht) en WBL wordt onderzoek verricht naar de kansen voor Aquathermie. Het betreft het toepassen van warmte uit het effluent van rwzi Limmel als warmtebron voor de uitbreiding van het warmtenet voor de wijk Nazareth-Limmel. Indien e.e.a. leidt tot een positieve value case zal dit aan het bestuur worden voorgelegd.

Aanpak toekomstige energieprojecten.

WBL zet een opdracht uit naar een partij die voor WBL de verschillende activiteiten gaat bundelen en management van projectontwikkeling op zich neemt om het doel energieneutraliteit voor WBL te helpen realiseren. Activiteiten die gebundeld gaan worden betreffen:

- Gesprekken met individuele ontwikkelaars. (Innax/Lanakerveld, Statkraft/Parkstad, Venray, etc.);
- Toetsen a.d.h.v. WBL criteria (afgeleid van de doelstellingen) welke potentiële projecten in het WBL portfolio passen en die namens en in overleg met WBL en na goedkeuring bestuur te realiseren;
- Onderzoeken welke marktontwikkelingen WBL kan verwachten t.a.v. ontwikkelingen van de kosten voor terugleveren van opgewekte elektriciteit aan het net, groengas- en waterstofgasproductie, energie-opslag etc.

Voorbeelden van andere waterschappen worden meegenomen in de aanpak.

WL legt contact met alle RES-partners om aan te geven dat WBL en WL ook interesse heeft om te praten over de mogelijkheden om buiten het terrein te participeren in hernieuwbare-energie-projecten. De mededeling gaat mee in een brief die is opgesteld in het kader van het online gaan van de energiekansenkaart. Eventuele leads die hieruit voortkomen worden ook door de opdrachtnemer gemanaged.

Haalbaarheid doelstelling 'Ergieneutraal in 2025'.

Het behalen van de doelstelling is nog een grote uitdaging. Met name het tijdsaspect (2025) is kritisch aangezien duurzaamheidsprojecten zoals zon- en windturbine-parken, energie uit slib en aquathermie doorgaans een lange doorlooptijd hebben.

STAND VAN ZAKEN RES ZL – INFORMATIE AFKOMSTIG VAN WL

Vaststelling RES 1.0

VERGADERDATA BESLUITVORMINGSPROCES RESZL 1.0

Parkstad Zuid-Limburg	Commissie	Raadsbesluit	Aandachtspunten
Beekdaelen	3 juni	22 juni	
Brunssum	18 mei	8 juni	Vastgesteld maar 22 juni worden nog twee aangehouden moties besproken. Motie1: eerlijke energietransitie Motie2: gebruik zonnepanelen (eerlijke productie en versterking hulpdiensten)
Heerlen			Vastgesteld + 2 moties
Kerkrade			Vastgesteld
Landgraaf	10 juni	16 juni (was 10 juni)	Vastgesteld Amendement: Wind is komen te vervallen maar het ambitie-bod is overeind gebleven.
Simpelveld	25 mei	3 juni	Vastgesteld
Voerendaal	19 mei	10 juni	Vastgesteld
Maastricht-Heuvelland	Commissie	Raadsbesluit	Aandachtspunten
Eijsden-Margraten	-	1 juni	Vastgesteld. RES 1.0 vastgesteld, zoekgebieden aangepast, geen zon en wind (niet gekoppeld aan de RES 1.0)
Gulpen Wittem	-	27 mei	Vastgesteld, Geen zonneweiden
Maastricht	-	22 juni	
Meerssen	-	17 juni	
Vaals	-	-	Vastgesteld

Valkenburg a/d Geul	-	21 juni	
* commissievergadering: De gemeenten in MH hebben geen commissiesysteem meer maar: inforonde - stadsronde/ buurtplein - raadsronde - raadsbesluit. Deze processen lopen al in alle gemeenten.			
Westelijke Mijnstreek	Commissie	Raadsbesluit	Aandachtspunten
Beek	-	10 juni	Vastgesteld
Sittard-Geleen	-	27 mei	Vastgesteld
Stein	-	27 mei	Incl. Afwegingskader plus amendement landbouwgrond pas na 2024
Waterschap			Aandachtspunten
			Vastgesteld
Provincie	Commissie	Statenvergadering	Aandachtspunten
	1 juni	18 juni	

INFO T.B.V. SCHEMA ONTVANGEN VAN DE COÖRDINATOREN OP 28 JUNI 2021

Zoals in de tabel te zien heeft een aantal gemeenten voorbehouden gemaakt bij de vaststelling. De zwaarste is dat Landgraaf afziet van windmolens. Ze willen wel het regionale bod overeind houden. Hoe het wegvallen van de windmolens moet worden gecompenseerd is nog niet duidelijk.

Vervolg naar RES 2.0 en uitvoering RES 1.0

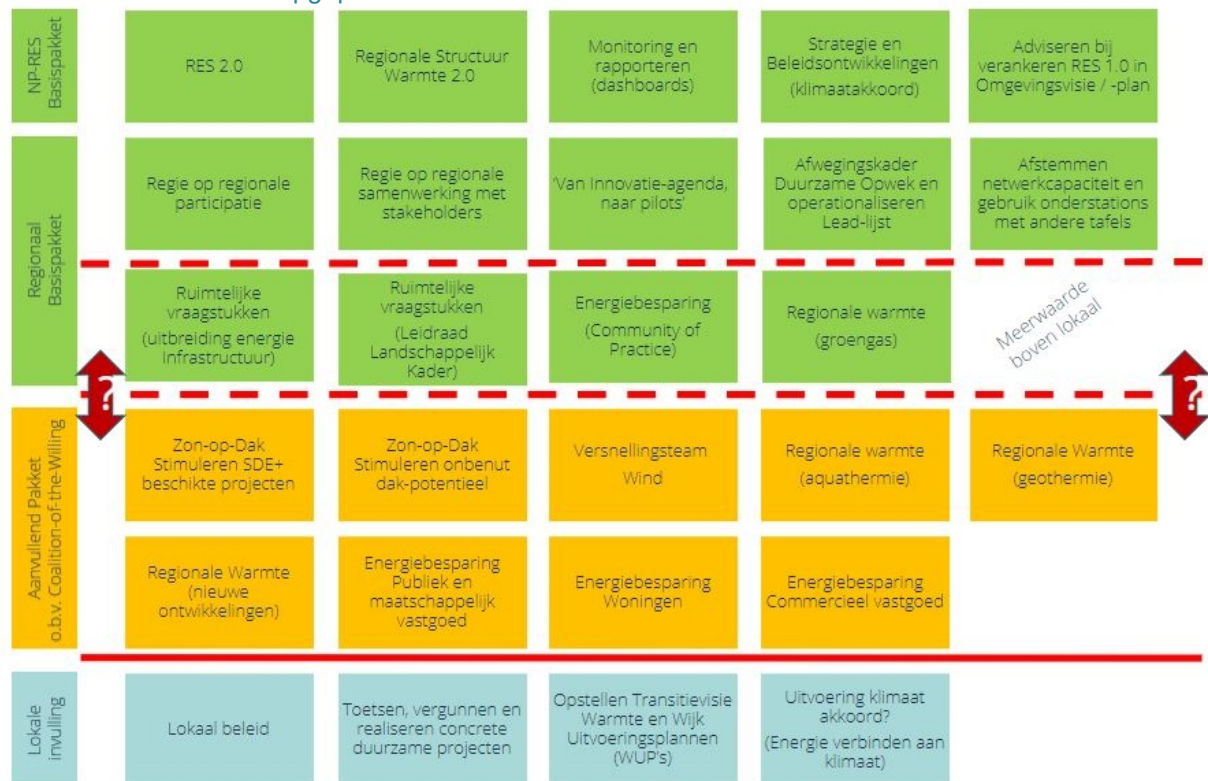
In RES ZL is het overleg gaande over een uitvoeringsagenda, inclusief organisatie. Dit is nog erg pril. Wel is duidelijk dat de besluitvorming bij de huidige bevoegde gezagen zal blijven. De RES-organisatie is coördinerend en ondersteunend. RES ZL besteedt een Landschappelijk onderzoek uit aan Heusschen-Copier.

Uitvoeringsprogramma RESZL

Met het uitvoeringsprogramma willen we een gezamenlijke regionale uitvoering van de RES organiseren. De energietransitie raakt de manier van wonen, werken en leven in onze regio. Het is meer dan een technische oplossing vanuit gemeenten, provincie, waterschap, netbeheerder en uitvoerders. Het raakt inwoners, bedrijven en organisaties. De RES is in staat om deze partijen te verbinden en vraagstukken over gemeentegrenzen heen op te pakken.

De Sub-regio's zullen de doelstellingen van de RES 1.0 inzichtelijk maken t.b.v. het uitvoeringsprogramma middels de thema's: Besparing; Opwek; Warmte; Participatie/Maatschappelijk. Daarnaast wordt een concept opgesteld over de organisatie en gouvrenantstructuur.

Voorbeeld van activiteiten die opgepakt dienen te worden en door wie.

Hoofdthema	Subthema	Regionaal	Subregionaal	Gemeentelijk	
Besparing	Besparing gebouwde omgeving	Duurzaam Thuis			Ingevuld een aantal (provinciale) instrumenten, die kunnen worden ingezet.
	Kleinschalige opwek gebouwde omgeving	Duurzaam Thuis			
	Maatschappelijk vastgoed	RVO programma KMV			
	Overig vastgoed	MKB-charter			
Opwek	Grootschalig land – wind				Aanvullen met doel, inzet overige partijen, deadlines etc. zodat het een echt plan van aanpak cq. Uitvoeringsprogramma wordt
	Grootschalig land – zon	Zonneladder			
	Grootschalig dak				
	Landschappelijke verdieping – ruimtelijk afwegingskader	Studie			
Warmte	Transitievisie warmte	Warmtekoude team			
	Projecten	Warmtenetten – HGN, Mijwater			
Maatschappelijk	Ontzorging en bewustwording	Woonwijkenwinkal, Elena			
	Monitoring	NP RES, PES-monitoring			
	Participatie en lokaal profijt	Pm			
Overig	Communicatie	Luc en anderen			
	Infrastructuur	Overlegstructuur Enexis-prov			
	Projecten en pilots	pm			

RESZL 2.0

De RES 2.0 is een herijking van de RES 1.0 met de noodzakelijke aanvullingen. Nieuwe inzichten en ontwikkelingen ten aanzien van warmtebronnen en locatiekeuzes voor hernieuwbare opwek worden in de RES 2.0 opgenomen. Ook de besluiten over nieuw aan te leggen infrastructuur en opslaglocaties worden opgenomen in de RES 2.0. Daarnaast worden alle projecten uit dit uitvoeringsprogramma gemonitord zodat deze resultaten meegenomen kunnen worden in het opstellen van de RES 2.0.

Voorbeeld van een werkstructuur RES 2.0 vanuit logische Werkthema'

STAND VAN ZAKEN RES NML

Vaststelling RES 1.0

Proces vaststellen RES 1.0			
Gemeente	Raad	Vastgesteld	Opmerkingen
Gemeente Horst aan de Maas		1-jun Ja	Geen grote bijzonderheden. Wel opvallend veel negativiteit over windturbines; ook bij een aantal instemmers.
Gemeente Venlo	12 mei oordeel, 26 mei besluit	Ja	Beantwoording van de vraag oer bijlage 11 is als onderdeel van het besluit opgenomen.
Gemeente Beesel		14-jun	
Gemeente Maasgouw		1-jun Ja	18 voor en 1 tegen
Gemeente Roermond		7-jun Ja	
Gemeente Mook en Middelaar		10-jun Ja	10 voor en 3 tegen
Gemeente Gennep		7-jun Ja	
Gemeente Bergen		18-jun Ja voor 9 juni al	
Gemeente Venray		11-mei Ja	
Gemeente Peel en Maas		8-jun Ja	
Gemeente Leudal		1-jun Ja	
Gemeente Roerdalen		3-jun Ja	
Gemeente Weert		2-jun Ja	
Gemeente Echt-Susteren	raadsnota 3 juni		De raad heeft ingestemd met de ambities van de RES, niet met het document zelf.
Gemeente Nederweert		8-jun ja	
Provincie Limburg		18-jun	
Waterschap Limburg		12-mei Ja	

Vervolg naar RES 2.0 en uitvoering RES 1.0

In regio Noord is men een stuk verder. Er liggen concepten van:

- Bestuursafspraken;
- Samenwerkingconvenant;
- Uitvoeringsprogramma;
- Afwegingskader Duurzame Grootschalige Opwek.

Bestuurslid van WL is direct betrokken geweest bij het opstellen van de concept bestuurs-afspraken. Ook in Noord blijft autonomie van de bevoegde gezagen zoals het nu is. De RES-organisatie zorgt voor coördinatie en ondersteuning.

Nog deze zomer zal consultatie van stakeholders over deze documenten plaatsvinden en daarna vaststelling door raden/AB of colleges/DB. Voor WL zou het schelen als dit gelijk op kan lopen met regio Zuid.

WL is gevraagd of het een expertiserol zou willen vervullen voor waterkracht en aquathermie. WL heeft aangegeven dat dit niet onlogisch is, maar wel aan het DB moet worden voorgelegd.